

Angažovanje konsultanta dobar, ali nedovoljan potez

Podgorica (MINA) 04. februar 2018.

Podgorica, (MINA) – Odluka Ministarstva održivog razvoja i turizma (MORT) da angažuje konsultanta za oblast životne sredine može se smatrati dobrim potezom, ali ne i dovoljnim za uspješno okončanje pregovora za Poglavlje 27, smatraju u nevladinoj organizaciji Grin houn.

Ministar održivog razvoja i turizma Pavle Radulović i konsultant za zaštitu životne sredine prilikom pristupnog procesa zemalja pregovarača Evropskoj uniji (EU) Helmut Bloh, potpisali su u srijedu Pismo o namjerama kojim je, kako je saopšteno, ozvaničena buduća saradnja.

U Grin houmu smatraju da se, s obzirom na kompleksnost i zahtjevnost poglavlja 27 i obaveze koje Crna Gora u narednom periodu mora ispuniti, odluka Ministarstva da angažuje konsultantsku pomoć može smatrati dobrim korakom u pravcu dostizanja standarda i zahtjeva EU u toj oblasti.

“Takva odluka je na neki način i potvrda tvrdnji civilnog sektora da trenutni kapacitet u okviru institucija uključenih i nadležnih za pregovore u poglavlju 27 nijesu na potrebnom nivou”, kazala je agenciji MINA program koordinator u toj NVO, Jelena Marojević Galić.

Ona je kazala da je Koalicija 27, koja okuplja organizacije civilnog društva sa ciljem praćenja procesa pregovora u okviru tog poglavlja, analizirala administrativne i stručne kapacitete institucija zaduženih za poslove životne sredine.

Kako je navela, rezultat te analize je pokazao da je nedostatak ljudskih resursa zaista evidentan i da predstavlja jedan od najvećih izazova u procesu pregovora.

“Mišljenja smo da oslanjanje na privremeni kadar i pripravnike i visoka fluktuacija zaposlenih zabrinjava, posebno u odnosu na ukupni kapacitet ključnih institucija koje treba da osiguraju efikasno sprovođenje i primjenu Acquis-a”, kazala je Marojević Galić. Prema njenim riječima, dodatni razlog za zabrinutost su nedovoljni kapaciteti inspeksijskih organa koji zbog malog broja zaposlenih nijesu u mogućnosti da blagovremeno i efikasno izvrše kontrole na terenu.

“Odluka MORT-a o angažovanju Bloha vjerovatno je proizašla kao jedna od potreba iz Plana reorganizacije i jačanja administrativnih kapaciteta za sektore životne sredine i klimatskih

promjena u Crnoj Gori, koji je Vlada usvojila u junu prošle godine, a koji je i potvrdio naše stavove”, smatra Marojević Galić.

U Planu se, kako je navela, navodi da u sektoru životne sredine i klimatskih promjena u Crnoj Gori ukupno 25 zaposlenih radi na transponovanju 100 propisa EU, od kojih je šest angažovano po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima.

“To ukazuje na nivo posvećenosti, kao i na kvantitativni nedostatak kapaciteta, a nerijetko i kvalitativne nedostatke - velika fluktuacija zaposlenih, veliki broj početnika u ovom poslu, neadekvatna struka za jako specifičnu oblast gdje su potrebna posebna stručna znanja i vještine”, ocijenila je Marojević Galić.

Ona je upozorila da se time onemogućava adekvatno implementiranje sektorske politike, projekata i reformi, što dodatno otežava neredovno obučavanje kadrova za zakonodavne aktivnosti.

“Nedovoljna organizacija, loša koordinacija i komunikacija između institucija koje su nadležne za pojedinačne aspekte donošenja i implementacije politika u oblasti životne sredine i nezadovoljavajuća koordinacija između vlasti na centralnom nivou i lokalnih samouprava, otežava rad u ovoj oblasti”, kazala je Marojević Galić.

Osim toga, kako je navela, Plan je pokazao i da dio službenika na relativno visokim pozicijama slabo poznaje proces transpozicije, implementacije i primjene, i nije sposoban da komunicira terminologijom EU propisa.

“Odluka MORT-a da potrazi ekspertizu “sa strane”, uz nedavno osnivanje Upravnog odbora za praćenje revizije i sprovođenja Nacionalne strategije za transpoziciju, implementaciju i primjenu pravne tekovine EU u oblasti životne sredine i klimatskih promjena, može smatrati dobrim potezom, ali ne i dovoljnim za uspješno okončanje pregovora za Poglavlje 27”, smatra Marojević Galić.

Prema njenim riječima, od svega toga se očekuje da rezultira boljom koordinacijom i komunikacijom između institucija koje su nadležne za pojedinačne aspekte donošenja i implementacije politika u oblasti životne sredine.

“Međutim, to svakako mora da prati i bolja organizacija i adekvatno jačanje kapaciteta u tim institucijama, kao i znatno unaprjeđenje koordinacije između vlasti na centralnom nivou i lokalnih samouprava“, istakla je Marojević Galić.

Naravno, dodala je ona, kao ključno i dalje ostaje potreba da se pokaže više političke volje da se riješe problemi u oblasti životne sredine.

„Obim i dugoročni ciljevi pravnih tekovina EU u oblasti životne sredine zahtijevaju punu posvećenost Vlade“, kazala je Marojević Galić.

Kako je navela, da bi taj proces bio uspješan, donosioci odluka treba da postave životnu sredinu visoko na listi prioriteta.

„Što nije slučaj, sudeći prema zvaničnim Vladinim dokumentima, strateškim smjernicama, programima rada Vlade, a prije svega budžetom opredijeljenim sredstavima za ulaganja u životnu sredinu“, rekla je Marojević Galić.

Ta sredstva, dodala je ona, i dalje ostaju na izuzetno niskom nivou i ne mogu odgovoriti zahtjevnoj implementaciji i primjeni zakonodavstva u toj oblasti.

„Čvrsta odlučnost i promjena dosadašnjeg kursa politike u ovoj oblasti biće neophodna da bi se riješili decenijama nagomilani problemi u oblasti životne sredine i odgovorilo na sadašnje i buduće izazove“, zaključila je Marojević Galić.